

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év január hó 13. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 7.B.V.3128/1997/185. számú, és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 26.Bf.V.6677/2001/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 11.700 (Tizenegyezer-hétszáz) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult ebben az ügyben újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2000. november 7-én hozott 7.B.V.3128/1997/185. számú ítéletével az I. r. terheltet bűnösnek mondta ki 11 rb. - 3 esetben folytatólagosan elkövetett - különösen nagy kárt okozó csalás büntetében, folytatólagosan, különösen nagy értékre elkövetett sikkasztás büntetében, folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntetében. Ezért az I. r. terheltet halmazati büntetésül 4 évi börtönre és 5 évi közügyektől eltiltásra ítélte. Az I. r. terheltet az ellene 4 rb. tartozás fedezete elvonásának büntette és különösen nagy kárt okozó csalás büntette miatt emelt vád alól felmentette, 6 rb.

magánokirat-hamisítás vétsége miatt indult büntetőeljárást megszüntette.

A Fővárosi Bíróság a 2002. május 9. napján hozott 26.Bf.V.6677/2001/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az I. r. terhelt vonatkozásában megváltoztatta: a terhelt terhére megállapított 11 rb. különösen nagy kárt okozó csalás büntettéből 3 rb.-t társtettesként elkövetettnek minősítette. A különösen nagy értékre elkövetett sikkasztásnál a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzte. A terhelt börtönbüntetését 5 évre súlyosította.

Az elsőfokú ítéletben megállapított, a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás lényege a következő.

Az I. r. terhelt több esetben állt bíróság előtt. 1981-ben az Egri Járásbíróság: adócsalás büntette miatt pénzbüntetésre, 1984-ben segítségnyújtás elmulasztásának büntette miatt pénzbüntetésre és közúti járművezetéstől eltiltásra, 1985-ben adócsalás vétsége miatt pénzbüntetésre, 1986-ban üzérkedés büntette miatt felfüggesztett szabadságvesztésre és pénzmellékbüntetésre; 1989-ben a Budai Központi Kerületi Bíróság zártörés vétsége miatt pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet meghozatalakor a Pesti Központi Kerületi Bíróságon csődbüntett miatt folyt ellene büntetőeljárás.

Az I. r. terhelt 1989. és 1992. között több gazdasági társaságot hozott létre rokonai, barátai közreműködésével. A résztvevők azonos személyi köre a székhelyek azonossága miatt a társaságok gazdálkodása, tevékenysége összemosódott. Amikor a tényleges tevékenységet folytató vezető cég 1991-re elvesztette kezdeti rentabilitását és veszteségesse vált, ezt próbálták felismerhetetlenné tenni a cégek áttekinthetetlen gazdasági kapcsolataival. Valamennyi gazdasági társaság tényleges irányítását az I. r. terhelt végezte, a tényleges döntés minden esetben az ő kezében volt.

Az I. r. terhelt nagyszabású terveihöz, ingatlanok vásárlásához, és azokon tervezett faipari tevékenység beindításához elegendő tőkével, anyagi eszközzel nem rendelkezett. Cége 1991. év végére súlyosan eladósodott, szinte működésképtelenné vált. Ettől kezdve a cél a többi cég bevonásával a korábbi hitelek egy részének törlesztése végett újabb hitelek megszerzése volt. Ezeknek a hiteleknek a visszafizetésére már nem volt remény, hiszen azok csupán a teljes összeomlást halogatták, a korábbi hitelek részbeni, leginkább a kamatokra terjedő törlesztését szolgálták. A társaságok egymásnak hiteleztek, áttekinthetetlen gazdasági kapcsolataik a fizetéseképtelenség leplezését célozták. Egymásnak mint kedvezményezetteknek kibocsátott váltókkal azoknak az arra vállalkozók bankoknál való leszámítolásával, illetve újabb hitelek,

kölcsönök felvételével igyekeztek pénzhez jutni a visszafizetés lehetősége nélkül.

Az I. r. terhelt 1989 januárjában hozta létre a **K. Építő-, Ruha és Vegyesipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-t**, amely névváltoztatás folytán 2002-ben **H.-W. Faipari Kft.-re** módosult.

A **K. Kft.** 1991. év végén nagyszabású beruházásba kezdett, 140.000.000 Ft áron megvásárolta a Tatabányai Bányák n.-i telepét, ahol fafeldolgozó, raklapgyártó üzemet akartak létesíteni. A beruházás megvalósításához elegendő tőkével nem rendelkeztek, ezért jelentős hitelre volt szükségük. A nagy összegű hitelek felvétele miatt 1991 szeptemberére a **K. Kft.-nek** jelentős váltótartozása és hiteltörlesztési hátraléka halmozódott fel.

A kft. a Budapest Bank Rt.-nél vezetett számláján megjelenő pénzeszközöket azonnal felhasználta, a társaság 1991. szeptemberétől a felvett hiteleket, a lejárt váltókat már csak újabb kölcsönök felvételéből tudta fizetni, illetve törleszteni, arra saját forrásokkal nem rendelkezett.

A **K. Kft.** 1992. évben 319.000.000 Ft hitelt vett fel, amelyből 196.861.067 Ft-ot nem fizetett vissza, az 1992-ben kibocsátott váltók értéke 276.000.000 Ft, amelyből csak 43.000.000 Ft-ot fizetett meg lejáratkor. A kft. értékesítési árbevétele 1992-ben nem érte el a rövid lejáratú hitelek összegét, így a hitelállománya 423.628.000 Ft volt. A ki nem egyenlített váltók értéke a leszámítolások révén hitelként jelentkezett a cégeknél, de ezek visszafizetésére a valós gazdasági tevékenység hiányában eleve nem volt lehetőség. A **K. Kft.** később **H.-W. Kft.** saját vagyona már 1991. évben a jegyzett tőke alá csökkent. 1993-tól pedig egyáltalán nem volt fedezet a hosszú lejáratú tartozásokra. A **K. Kft.** működése alatt csak 1992. évben nem mutatott ki veszteséget. A saját tőke a valóságban 1991-ben és 1993-ban is negatív összegű volt, míg 1992. évben minimálisan, 251.000 Ft-tal emelkedett csupán a jegyzett tőke fölé. A kft. saját forrásainak teljes hiánya miatt csak hitelekből tudott beruházni. 1992 júliusától már akadozott a hitelvisszafizetés, augusztustól már csak részben tudta azt teljesíteni.

A **K. Kft.** ellen 1990. december 10-én kezdeményeztek először felszámolási eljárást, a fizetőképtelenségének bírósági megállapítására 1993. május 13-án került sor. A kft. már ezelőtt fizetőképtelen volt, erre az időre saját tőke állománya 202.000 Ft-ra csökkent, rövidlejáratú hiteltartozásra 423.628.000 Ft, váltótartozása 257.418.044 Ft, míg hosszúlejáratú hiteltartozása 20.000.000 Ft volt a veszteséges gazdálkodás következtében.

A Fővárosi Bíróság Gazdasági Kollégium Felszámolási Csoportja 1999. november 18-án kelt végzésével szüntette meg a céget. A felszámolás során készült és jóváhagyott mérleg közel 1,5 milliárd Ft hiányt mutatott.

A **K.** Kft. 1990 áprilisában magánszemély közreműködésével létrehozta az **I.-I.** Ingatlanforgalmazó és Befektető Kft.-t. E cégnek 1992. évben egyetlen vevője a **K.** Kft. volt, az áruját pedig ugyancsak ettől a cégtől szerezte be. Az **I.-I.** Kft. veszteséges tevékenységet folytatott, 9.000.000 Ft jegyzett tőkéjéhez képest a saját tőke már 1991-ben negatívba fordult. Működéséhez saját forrás nem állt rendelkezésre, tevékenységét idegen forrásokból, kölcsönökből finanszírozta. A hitelek összege egyre nőtt, váltótartozása is emelkedett, hiteleiből újabb hiteleket nyújtott, főleg a **K.** Kft. részére.

Az első felszámolás iránti kérelem a társaság ellen 1992. július 4-én érkezett. A felszámolás kezdetekor a társaság összes pénzeszköze 115.643 Ft volt, amely a felszámoló költségeit sem fedezte. A társaság felszámolás miatt 1998. június 18-án megszűnt.

Az I. r. terhelt 1991. szeptember 1-jén hozta létre az I. Építő és Márványfeldolgozó Kft.-t. A cég vagyonnal nem rendelkezett, a felszámolás miatti megszüntetésére 1997. júliusában került sor.

Az I. r. terhelt 1991. október 1-jén létrehozta a L. T. Kft.-t., amelynek neve 1994-től **L. I.-T.** Befektetési és Kereskedelmi Kft.-re változott. A cég 1992. februárjában került bejegyzésre és 1999. március 12-én felszámolás miatt törölték.

A **L. T.** Kft. 1991. évi három hónapos működése alatt 1.666.000 Ft veszteséget termelt. A kft. saját vagyona 1991-től 1993-ig a veszteségek következtében még a jegyzett tőke nagyságát sem érte el. A **L. T.** Kft. esetében a fizetéseképtelenség legkésőbb 1992 októberében bekövetkezett. A cégnek vagyona nem volt, a felszámolás megindítására 1995. október 9-én, a cégnyilvántartásból törlésére 1999. augusztus 19-én került sor.

Az **F. H.** Rt. svájci-magyar vegyes vállalat cégbejegyzés iránti kérelmét a cégbíróság 1998. január 14-én elutasította, így ez a cég soha nem is került bejegyzésre.

A cégek személyi összefonódása ellenőrizhetetlen pénzmozgásokra nyújtott lehetőséget, tevékenységük, gazdálkodásuk összemosódott.

Ebben a gazdasági helyzetben a terhelt további kölcsönöket, hiteleket vett fel, amelyek visszafizetésére reális lehetősége, esélye sem volt, így fizetőképessége és -készsége tekintetében a neki kölcsönt adó, hitelt nyújtó sértetteket

tévedésbe ejtette, magát és társaságát megbízhatóan törlesztő, a visszafizetésre képes és kész személynek tűntetve fel.

Az I. r. terhelt a **K. Kft.** nevében 1991. szeptember 18-án kölcsönszerződést kötött az Olajipari Fővállalkozó és Tervező Rt.-vel 1992. március 16-i lejáráttal 40.000.000 Ft összegre, amelyben vállalta, hogy a lejáratig a kölcsön összegét a kamatokkal együtt megfizeti.

A kölcsön fedezetéül zálogjogot engedélyezett a Microsystem Rt. tulajdonát képező lízingszerződés alapján használatában lévő 76.000.000 Ft értéket képviselő finn raklapgyártó automata gépsorra, azt állítva, hogy a gépsor kizárólagos tulajdona. Ennek igazolására valótlan tartalmú üzembehelyezési okmányt és állóeszköz-nyilvántartási lapot csatolt be. A lízingszerződés értelmében a gépsort 1994. november 30-ig idegen tulajdonú állóeszközként kellett nyilvántartani, bármilyen megterheléséhez a Microsystem Rt. előzetes írásbeli hozzájárulása lett volna szükséges. A terhelt a gépsor fedezetéül történő zálogba adásához engedélyt a tulajdonostól nem kért, azzal sajátjaként rendelkezett.

A terhelt a kölcsönt nem fizette vissza, az Olajterv Rt. által benyújtott azonnali beszédési megbízást a **K. Kft.** számlavezető bankja fedezet hiányában teljesíteni nem tudta. Az Olajterv Rt.-nek okozott 40.000.000 Ft kár annak ellenére nem térült meg, hogy a tartozásra utóbb a kölcsön lejáratát követően saját váltót adott ki a terhelt a cége nevében, amelynek rendelvényese az Olajterv Rt. volt. Azt azonban esedékességgkor ugyancsak nem fizette ki. A raklapgyártó gépsor végül visszakerült a tulajdonosához, így ez a kár megtérült.

Az I. r. terhelt a **K. Kft.** nevében 1991. december 16-án az Általános Vállalkozási Baktól (későbbi nevén West LB Europa Rt., amelynek jogutódja a Preventív Tulajdonos és Hitelezői Érdekvédelmi Kft. volt) 50.000.000 Ft beruházási kölcsönt vett fel faipari üzem fejlesztésére 1994. december 15-i lejáráttal.

A kölcsön fedezeteként a terhelt a **K. Kft.** nevében zálogjogot engedélyezett a banknak a kölcsönből beszerzendő gépeken, amelyek értéke 90.000.000 Ft volt. A beszerzés igazolására csatolta a Technoimpex Kereskedelmi Rt.-hez intézett megrendelőt és tájékoztatót.

A bank ezek alapján a kölcsön első összegét a **K. Kft.** számlájára átutalta. Miután a Technoimpex által megrendelt faipari gépek beszerzésére kért import forint-fedezeti igazolást a kölcsönszerződéshez csatolták, a bank 1992. január 17-én további 30.000.000 Ft-ot utalt a Technoimpex javára elkülönített, az UNIC Banknál vezetett számlára. A számla felett a **K. Kft.** is

rendelkezési joggal bírt, a terhelt 1992. január 22-én a megrendelést a gépek beszerzésére a Technoimpextől visszavonta, az erre átutalt összeget készpénzben, a banknál vezetett számláról felvette és azt egyéb tartozásaira felhasználta.

A terhelt a kölcsönt nem fizette meg, a kölcsönszerződést a bank felmondta. A terhelt mind fizetőképessége, mind a fedezet tekintetében a bankot megtévesztette, a bank a pénzhez nem jutott hozzá, az okozott kár nem térült meg.

Az I. r. terhelt 1992. március 10-én kérelmet nyújtott be a Budapesti Bank Rt.-hez export előfinanszírozási hitel nyújtása érdekében. A hitel fedezetéül bemutatta a **C. S. C.** svájci cég és a **K. Kft.** között 1992. január 13-án létrejött szállítási szerződést, amely szerint 380.000 darab raklap szállítására küldtek megrendelést, 4.370.000 DM értékben, a fizetés módját akkreditívvel történő teljesítésben határozták meg.

Az I. r. terhelt 1992. április 10-én 130.000.000 Ft összegre export előfinanszírozási szerződést kötött a Budapest Bank Rt.-vel, a kölcsön visszafizetésének lejártá 1992. október 28-a volt. A hitel fedezetét a svájci cég által a C. L. genfi banknál nyújtott, 4.000.000 DM-ről nyitott akkreditív képezte. A terhelt vállalta továbbá, hogy amennyiben lejáratkor a tartozást nem fizeti meg, az összeget a bank azonnali beszédési megbízással lehívhatja a **K. Kft.**-nek a Budapest Bank Rt.-nél vezetett számlájáról. Vállalta azt is, hogy az export áru kiszállítását követően úgy gondoskodik a folyamatos törlesztésről, hogy felhatalmazza a bankot, hogy az export árbevételét közvetlenül a hitelszámlán írja jóvá.

A terhelt a felvett hitelt a céltól eltérően használta, annak nagy részét egyéb tartozásai kiegyenlítésére, illetve részben beruházásra fordította, a **K. Kft.** a szállítási szerződést csak részben, mintegy harmadában teljesítette, az árbevételként befolyt töredékösszegek sem kerülhettek jóváírásra, mert a terhelt a fizetést az akkreditív megkerülésével közvetlenül a svájci banktól kérte.

Az I. r. terhelt az előző hitelszerződés megkötése előtt újabb export előfinanszírozási hitelkérelmet is benyújtott a Budapest Bank Rt.-hez. A hitel fedezetéül ezúttal is ugyanazon svájci céggel 1992. február 14-én kelt 400.000 db raklap szállítására vonatkozó 4.600.000 DM értékű szerződést ajánlott fel az előzőhöz hasonló konstrukcióban és feltételek mellett. A Budapest Bank Rt. 1992. május 4-én megkötötte az I. r. terhelttel az újabb export előfinanszírozási szerződést, újabb 130.000.000 Ft hitel folyósítására, amelynek visszafizetési határideje 1992. november 10-e volt. Az I. r. terhelt annak érdekében, hogy a bank a

törlesztéshez hozzájusson, az előző szerződésében foglaltakat vállalta.

A terhelt ismét csak részben tett eleget a szállítási szerződésnek, így eleve csak egy része folyt be a tervezett árbevételnek, de ismét megkerülve a fedezetül felajánlott, a **B. E. C.**-nál nyitott 4.000.000 DM értékű akkreditívet, közvetlenül kérte az ellenértéket a cége részére. A szükséges okmányokat nem nyújtotta be, így az akkreditív anélkül járt le, hogy arra bármilyen kifizetés történt volna.

Az I. r. terhelt ezt a hitelt is a céltól eltérően, más tartozásai fedezetére, és részben beruházásra használta fel, az export kötelezettségét a külföldi fél felé pedig csak töredékesen, mintegy harmadában teljesítette.

A Budapest Banktól összesen felvett 260.000.000 Ft hitelből mindössze 31.135.966 Ft-ot törlesztett, a Budapest Bank Rt. meg nem térült kára 228.864.034 Ft.

Az I. r. terhelt és az eljárás során elhalálozott II. r. terhelt a korábban **K. Kft.** ekkor már **H. W. Kft.** nevében 1993 áprilisában a Corvinbank Rt.-től 1993. április 8-án 25.000.000 Ft-ra kölcsönszerződést kötött, amelynek fedezetéül a kft. 1993. március havi általános forgalmi adó visszaigénylését jelölte meg 25.457.000 Ft értékben. A fedezet igazolására becsatolta az APEH-hez benyújtott áfa visszaigénylési lapot, amelyen az is szerepelt, hogy az áfa összegét a Corvinbank Rt. számlájára kéri átutalni.

A szerződés alapján a terhelt összesen 24.616.212 Ft-hoz jutott hozzá, a kölcsönt nem fizette vissza a Corvinbank pedig a felajánlott fedezetből sem nyert kielégítést, mert 1993. április 20-án a **H. W. Kft.** átvezetési kérelmet nyújtott be az APEH-hez, amelyben kérte, hogy a 25.000.000 Ft áfát ne utalják át, hanem azt korábbi adótartozására számolják el.

A Corvinbank Rt. 25.000.000 Ft kára nem térült meg.

Az I. r. és a II. r. terhelt 1993. április 27-én rövidlejáratú hitelt igényelt az Agrobank Rt. területi fiókjától 25.000.000 Ft értékben, amelynek fedezetéül ugyancsak felajánlották az 1993. március havi általános forgalmi adó visszaigénylést. A hitelkérelemhez ez alkalommal is csatolták az APEH által átvett áfa visszaigénylési kérelmet, amely a Corvinbank Rt.-hez benyújtott ugyanilyen iratról hamisított fénymásolat volt, ezen az Agrobank Rt. számlájára kérték az összeg átutalását.

A kölcsönszerződést 1993. május 3-án az I. r. terhelt annak tudatában írta alá, hogy az átvezetési kérelmet 1993. április 20-án az APEH-hez benyújtották, így a fedezet két okból sem létezett.

A terhelt a kölcsönt nem fizette vissza, az Agrobank 25.000.000 Ft kára nem térült meg.

A **K.** Kft. és a **K.** Vállalkozási és Kereskedelemfejlesztési Kft. között 1991. évben üzleti kapcsolat állt fenn, amelynek során a **K.** Kft.-nek 130.786.000 Ft váltótartozása keletkezett a **K.** Kft.-vel szemben.

A felek kölcsönös megegyezéssel a váltótartozást 1991. december 19-én szerződéssel kölcsönné alakították. A szerződésben a **K.** Kft. nevében az I. r. terhelt a kölcsön biztosítékeként zálogjogot engedélyezett a lízingszerződés alapján birtokában lévő, de tulajdonát nem képező 76.000.000 Ft értékű finn raklapgyártó gépsorra, amelyet korábban e célból már felhasznált. A terhelt a gépsor fedezetül történő zálogba adásához engedélyt a tulajdonostól nem kért, azzal ismét sajátjaként rendelkezett.

Az I. r. terhelt a nem létező **F. H.** Rt. képviseletében megállapodást kötött 1995. március 15-én **M. I.**-val gazdasági együttműködésre. Ennek lényege az volt, hogy **M. I.** tulajdonában lévő, budapesti ingatlan területén táncstúdiót hoznak létre. Ennek érdekében megalapították ugyanezen a napon a **M. M.** Táncstúdió és Szolgáltató Kft.-t.

A terv szerint az I. r. terhelt 50.000.000 Ft kölcsönt vesz fel **L. A.**tól, akit az alvilágban „kis B.-ként” ismertek, amelyből 5.000.000 Ft-ot **M. I.** kap a táncstúdió létrehozására, a kölcsönt annak kamatokkal növelt teljes, 65.000.000 Ft összegében az I. r. terhelt fizeti vissza, viszont fedezetül szolgál a visszafizetésig **M. I.** mintegy 270.000.000 Ft értékű ingatlana. A pénzen kívül a terhelt cégének dolgozói végeznék a táncstúdió létrehozását. Fedezetül az I. r. terhelt 65.000.000 Ft értékben váltót állított ki **M. I.** kedvezményezett részére arra az esetre, ha a kölcsönt határidőre mégsem tudná visszafizetni. 1995. március 28-án **M. I.** mint befektető és az I. r. terhelt mint pénzkezelő, a **F. H.** Rt. képviselője között szerződést készítettek, amelynek tartalma szerint **M. I.** hitelből felvett 50.000.000 Ft-ot bocsát a **F. H.** Rt. rendelkezésére, aki azt haszonnal befekteti, egyben az I. r. terhelt 65.000.000 Ft értékben váltófedezetet biztosít a befektető, **M. I.** részére. 1995. április 19-én az I. r. terhelt **M. I.** rendelkezésére bocsátott a **F. H.** Rt. nevében **M. I.** kedvezményezettnek 65.000.000 Ft-ról kiállított váltót, amely a kölcsön visszafizetése fedezetéül szolgálva azt biztosította, hogy ha a kölcsön nem kerülne visszafizetésre, az Rt.-nek az Inter-Európa Bank Rt.-nél vezetett számlájáról azt **M. I.**-nak kifizetik.

Ugyanezen a napon dr. **B. J.** ügyvéd irodájába került sor a pénzáttadásra, és a vételi-jogi szerződés aláírására, amelynek tartalma szerint **M. I.** 65.000.000 Ft-ért eladja **K. K.**-nak az ingatlana vételi jogát oly módon, hogy amennyiben a szerződésben írt három hónap visszafizetési határidő elteltével **M. I.** kamatokkal a 65.000.000 Ft kölcsönt a vevőnek, **K. K.**-nak nem fizeti vissza, úgy az ingatlan tulajdonjogát **K. K.** javára vételi jog címén bejegyezik.

A pénz átadására az ügyvédi irodában megjelent **L. A.** kölcsönadó, **M. I.**, az **I. r.** terhelt és **Cs. I.**. A pénz átadását megelőzően került sor a szerződések aláírására, ezt követően **M. I.** és **Cs. I.** távozott, így a pénzt az **I. r.** terhelt vette át **L. A.**-tól. **L. A.** nem akarta az ügyletbe a nevét adni, ezért szerepel a vételi-jogi szerződésben **K. K.**.

Az **I. r.** terhelt a kölcsönt a megjelölt három hónap alatt nem fizette meg, abból 5.000.000 Ft-ot juttatott **M. I.**-nek, és megjelentek az ingatlanon az **rt.** dolgozói a táncstúdió létrehozásához a munka megkezdésére.

Az **I. r.** terhelt 1995 tavaszán felajánlotta **M. I.**-nek, hogy nagy értékű ékszereit befekteti és ilyen módon őt jelentős, az ékszerek 10%-át kitevő összeghez juttatja. Két alkalommal kérte el az ékszereket, de azokat vissza is vitte, mivel nem sikerült az üzletet nyélbe ütni. Az **I. r.** terhelt 1995 májusában vagy júniusában átvételi elismervény nélkül ismét elvitte a legalább 13.498.100 Ft értékű ékszereket és azokat **M. I.** tudta és beleegyezése nélkül újabb fedezetül ajánlotta fel annak érdekében, hogy az 50.000.000 Ft kölcsön visszafizetésére haladékat kapjon. Az ékszereket ebből a célból a terhelt dr. **B. J.**-nél ügyvédi letétbe helyezte, **M. I.** tudta nélkül. A megállapodás szerint a kölcsönt a hosszabbított határidőre sem fizetik vissza, az ékszereket **L. A.** húgának, **L. G.**-nek kell kiadni az ügyvédi letétből. Ez 1995 nyarának végén meg is történt, az ékszerek sorsa ezt követően ismeretlen.

Az ékszerek átadásának hatására - amelyről **M. I.** nem tudott - mivel a három hónap lejárt, a 65.000.000 Ft nem került visszafizetésre, 1995. június 29-én szintén dr. **B. J.** jelenlétében a szerződést kiegészítő megállapodás jött létre **M. I.** és **K. K.** között, amelyben az alapszerződésben foglalt határidőt 1995. október 15-ig meghosszabbították.

A váltót 1995. július 20-án a kölcsön visszafizetésének első lejáratát követően megpróbálta **M. I.** beszédési megbízással megszerezni, azonban a nem létező **F. H.** Rt. számláján nem volt ilyen összeg. **M. I.** ingatlanára vonatkozó vételi jog bejegyzése

iránti kérelmet **K. K.** a földhivatalhoz benyújtotta, a BRFK a büntetőeljárás megindulásakor kérte a vételi jog bejegyzésére irányuló eljárás felfüggesztését, és a szerződések érvénytelenítése iránt polgári per is indult. **M. I.** megtévesztésével pénzben kifejezhetően legalább 13.498.100 Ft kárt okozott az I. r. terhelt, amely nem térült meg, illetve a 270.000.000 Ft értékű ingatlan 5.000.000 Ft ellenébe történő elvesztésének konkrét veszélyét idézte elő.

Az I. r. terhelt mint a nem létező **F. H.** képviselője 1996. november 8-án kölcsönszerződést kötött **B. I.** sértettel. A szerződés tartalma szerint **B. I.** sértett 7.800.000 Ft mástól kapott kölcsönt adott át az I. r. terheltnek, amelynek átvételét a szerződés aláírásával a terhelt elismerte. A kölcsönszerződés tartalma szerint a terhelt a kölcsönösszeg biztosítékeként a szerződéseket készítő dr. **B. Cs.** ügyvédnél 1 váltót helyezett letétbe, amelyet a **F. H.** Rt. **B. I.** kedvezményezettnek 16.000.000 Ft-ról állított ki. A terhelt mint kölcsönvevő úgy rendelkezett, hogy amennyiben 1997. január 27-ig a kölcsönadónak a 7.800.000 Ft-ot nem fizeti vissza, úgy a letéteményes, dr. **B. Cs.** ügyvéd jogosult **B. I.** és **B. I.**-né javára a váltót a **F. H.** Rt.-nek a Postabank és Takarékpénztár Rt.-nél vezetett számla terhére leszámíttatni, és a kedvezményezett kezéhez 7.800.000 Ft-ot kifizetni.

A szerződések tartalmával szemben ténylegesen az eljárás során ismeretlen helyen tartózkodó **P. V. J.** volt az, aki 6.000.000 Ft kölcsönt bocsátott az I. r. terhelt rendelkezésére 10%-os kamattal, három hónapi időtartamra. A kölcsön fedezetét biztosította **B. I.**-ék ingatlana, amelynek forgalmi értéke 38.500.000 Ft, lakottan pedig 17.300.000 Ft. **B. I.** 1.600.000 Ft ellenébe adta fedezetül az ingatlanát, amely összeget meg is kapott az I. r. terhelttől. 1996. november 7-e előtt **B. I.** akaratával nem egyező adásvételi szerződést kötött **P. V. J.** fel mint vevővel, amelyben az ingatlan vételárát 16.000.000 Ft-ban határozták meg. A szerződés szerint 1997. február 7-ig visszavásárlási jogot kötöttek ki az eladók **B. I.** és felesége javára.

Az I. r. terhelt a 6.000.000 Ft kölcsönt és három hónapra havonta 600.000 Ft kamatait **P. V. J.**-nek nem fizette vissza, abból **B. I.** helyette 1.200.000 Ft-ot törlesztett **P. V. J.**-nek. 1997. februárjában dr. **B. Cs.** közreműködésével megkísérelték a váltót leszámíttatni, azonban a bankszámla forgalma 0 Ft volt. Így a leszámíttatás eredményre nem vezetett. **P. V. J.** 1997. február 7-én kérte a sértett ingatlanára a tulajdonjogának a bejegyzését a földhivatalnál, amely meg is történt. A szerződések érvénytelenítése érdekében folyó pert első fokon a **B.** házaspár elvesztette. Ténylegesen 400.000 Ft ellenében **B. I.** sértett elvesztette ingatlanát, az okozott kár nem térült meg.

Az I. r. és a II. r. terhelt a **K.** Kft. nevében 1992. augusztus 25-én 30.000.000 Ft likviditási hitelt vett fel a Budapest Bank Rt.-től 1992. szeptember 3-i lejáratával. A kölcsönt a cég csak töredékben térítette meg, a tőketartozás kamatok nélkül 27.628.572 Ft, a kár nem térült meg.

Az I. r. terhelt úgy kívánt pénzhez jutni, hogy 1992. júliusától nagy értékű váltókat bocsátott ki a cégek fizetőképtelensége tudatában, kedvezményezettként a „**K.**-csoport” tagjait jelölve meg, akik a váltókat különböző bankoknál leszámítoltatták tudván azt, hogy lejáratkor a váltótartozás nem lesz fedezet hiányában kielégíthető, illetve két esetben úgy akart tartozást kiegyenlíteni, hogy a kedvezményezett javára saját váltót bocsátott ki annak tudatában, hogy a lejáratkor arra nem fizet.

1992. július 1-jén a **K.** Kft. nevében az I. r. terhelt 4 db, egyenként 10.000.000 Ft értékű váltót bocsátott ki a saját kft.-je, az I. I. Kft. kedvezményezett javára. A kft. nevében az I. r. terhelt 4 db, összesen 40.000.000 Ft értékű váltót a Mezőbanknál leszámítoltatta. A 4 váltó lejáratkor csak egyet teljesített, a másik háromra reális esélye sem volt, és az szándékában sem állt. Mivel a három darab ki nem egyenlített váltót a Budapest Bank Rt. megvásárolta, a 30.000.000 Ft kár itt jelentkezett, amely nem térült meg.

1992. július 13-án 3 db, egyenként 10.000.000 Ft értékű váltót bocsátott ki az I. r. terhelt a **K.** Kft. nevében ugyancsak az **I. I.** Kft. kedvezményezett javára. Az **I. I.** Kft. nevében a terhelt a váltókat az Iparbankház Rt. egyik fiókjában leszámítoltatta, lejáratkor a váltókat nem állt módjában kiegyenlíteni, így az Iparbankház Rt. 30.000.000 Ft kára nem térült meg.

1992. augusztus 31-én az I. r. terhelt a **K.** Kft. nevében 5 db, egyenként 10.000.000 Ft értékű váltót bocsátott ki szintén az **I. I.** Kft. kedvezményezett javára. Az I. r. trehelt a váltókat a Reál Bank Rt.-nél leszámítoltatta, majd lejáratkor annak megtérítésére lehetősége nem volt. Mivel az 50.000.000 Ft értékű váltókat a Budapest Bank Rt. megvásárolta, a kár itt keletkezett, amely nem térült meg.

1992. szeptember 9-én az I. r. terhelt a **K.** Kft. nevében 4 db, egyenként 2.500.000 Ft értékű váltót bocsátott ki az **I.** Kft. kedvezményezett javára. A váltókat az I. r. terhelt az **I.** nevében az Iparbankház Rt. fiókjában leszámítoltatta, majd lejáratkor annak megtérítésére reális lehetősége nem volt, így az Iparbankház Rt. 10.000.000 Ft kára nem térült meg.

Az I. r. terhelt 1992. október 13-án a **K.** Kft. nevében 1 db, 53.461.977 Ft névértékű saját váltót bocsátott ki az Olajterv Rt.

kedvezményezett részére, a váltó esedékessége 1993. február 15-e volt. Az Olajterv Rt. a váltón szereplő összeget a Rakamaz és Vidéke Takarékszövetkezetnél próbálta kifizettetni, lejáratkor azonban a váltót kiegyenlíteni a **K. Kft.** nem tudta. A ki nem fizetett váltót a Magyar Nemzeti Bank megvásárolta, így a kár ott jelentkezett, amely nem térült meg.

1992. november 2-án az **I. r.** terhelt a **K. Kft.** nevében 4 db, egyenként 3.071.250 Ft, összesen 12.285.000 Ft értékű váltót bocsátott ki tartozása kiegyenlítése fejében a Technoimpex Rt. kedvezményezett javára. A váltókat a Technoimpex Rt. a Budapest Bank Rt.-hez nyújtotta be leszámíttatásra, azokat azonban a Budapest Bank Rt. fedezet hiányában nem fogadta el. A Technoimpex Rt. kára nem térült meg, mivel a lejáratkor a váltó kiegyenlítésére a **K. Kft.**-nek nem volt lehetősége.

Az **I. r.** terhelt az **I. I. Kft.** nevében 1992. július 29-én hitelszerződést kötött a Budapest Bank Rt.-vel 10.000.000 Ft kölcsönre 1992. december 14-i lejáratával. Az **I. I. Kft.** egyedül a **K. Kft.**-vel állt üzleti kapcsolatban, mással gazdasági tevékenységet nem folytatott. Az **I. I. Kft.** saját tőkéje már 1991. évben negatívrá fordult, gazdálkodása veszteséges volt. A hitelt az **I. r.** terhelt nem fizette vissza, az sem szándékában, sem módjában nem állt, a Budapest Bank kára nem térült meg.

Az **I. r.** terhelt ugyancsak az **I. I. Kft.** nevében 1992. július 28-án 2 db, egyenként 10.000.000 Ft névértékű váltót bocsátott ki a **K. Kft.** kedvezményezett részére. Az **I. r.** terhelt a váltót 1992. július 30-án a Postabank Rt.-nél leszámíttatatta, a pénzt a **K. Kft.**-nek utalták át. Az **I. I. Kft.** a váltókat lejáratkor és azóta sem fizette ki, arra reális lehetősége sem volt, így a Postabank Rt. 20.000.000 Ft kára nem térült meg.

Az **I. r.** terhelt a nem létező **F. H. Rt.** vezérigazgatójaként 1996. november 18-án az 1.000.000 Ft kölcsön felvételére kötött szerződést **S. L.** sértettel. A szerződésbe kamatokkal együtt 1.340.000 Ft került. A kölcsön fedezeteként 3.000.000 Ft-ról szóló váltót helyezett letétben **S. L.** kedvezményezett javára, a fizetés helyeként a Postabank és Takarékpénztár Rt.-t jelölte meg. Míg az első kölcsön lejártá előtt, 1996. december 3-án további 500.000 Ft kölcsönt vett fel az **I. r.** terhelt **S. L.**-től, amelynek biztosítékként újabb váltót állított ki és helyezett letétbe 650.000 Ft-ról **S. L.** kedvezményezett javára. Az **I. r.** terhelt a kölcsönt nem fizette vissza, az sem módjában, sem szándékában nem állt. A sértett kára a váltóból sem került kiegyenlítésre, hiszen a banknál vezetett számláján 1996. augusztus 16. óta 0 Ft-ja volt a cégnek. Az okozott 1.500.000 Ft kár nem térült meg.

Az I. r. terhelt a megtévesztő magatartásával a Budapest Bank Rt.-nek összesen 380.000.000 Ft, az Iparbankház Rt.-nek 40.000.000 Ft kárt okozott, az általa, a terhére megállapított bűncselekményekkel okozott összes kár legalább 757.500.000 Ft, **M. I.** bizonytalan sorsú ingatlanának értékével együtt meghaladja az 1 milliárd Ft-ot.

Az elsőfokú bíróság jogi értékelése szerint az I. r. terhelt magatartásait valamennyi esetben a jogtalan haszonszerzési célzat motiválta. Gátlástalanul használta ki mások hiszékenységét. Az elkövetési tevékenységek mindegyikénél megállapítható a megtévesztő magatartás, amely arra készítette a sértetteket, hogy maguk tegyenek vagyoni érdekeiket sértő rendelkezéseket, a terhelt megtévesztő magatartásával összefüggésben a károkozás is bekövetkezett.

Az I. r. terhelt a váltókibocsátáskor is tisztában volt azzal, hogy lejáratkor nem lesz lehetősége az összeg megfizetésére. A bankok abban a tudatban, hogy a jól fizető kibocsátó a lejáratkor fizetni fog, leszámították a váltókat és ezzel kárt szenvedtek. Ezért e cselekmények is kimerítik a csalás törvényi tényállását.

Ugyanígy kívánta megfizetni saját pénz nélkül az Olajterv Rt. és a Technoimpex felé fennálló tartozását is.

A másodfokú bíróság a cselekmény minősítését annyiban pontosította, hogy 3 rb. különösen nagy kárt okozó csalás büntettét az I. r. terhelt az időközben elhalálozott II. r. terhelttel társtettesként valósította meg, mivel a II. r. terhelt halála a társtetteség megállapítását nem érinti.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint ugyanarra a lízingelt gépsorra a sikkasztást kétszer nem követhette el, ezért a különösen nagy értékre elkövetett sikkasztás minősítésénél a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzte.

A jogerős ügydöntő határozat ellen az I. r. terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt, amelyet több beadványában, utoljára a legfőbb ügyész nyilatkozatára tett észrevételében megismételt és kiegészített.

Arra hivatkozott, hogy a rendőrség nem a jogszabályoknak megfelelően végezte a kihallgatásokat, a feljelentőket nem hallgatták ki, a lefoglalt iratokat nem vizsgálták meg, nyomozati kihallgatásánál ügyvéd nem volt jelen.

Az eljárás minden szakaszában korlátozták védekezéséhez fűződő jogainak gyakorlásába, ügyében súlyos eljárási hibákat vétettek, a törvénysértések sorozatát követték el.

Törvényes vád nélkül járt el a bíróság, mivel a vád az eljárási törvényben írt tartalmi és formai követelményeknek nem felel meg. Nem tartalmazza a vád tárgyává tett cselekmények pontos leírását, nem tüntette fel az elkövetés módját, idejét, helyét, indítékát, nem jelölte meg a bizonyítás eszközeit, nem rögzítette az idézendők nevét.

Álláspontja szerint az eljáró bíróság nem tett eleget bizonyítás felvételi kötelezettségének, nem vizsgálta meg az okirati bizonyítékokat, a bankok hitelbírálati dokumentumait, az általa indítványozott tanúkat nem idézte meg, a kihallgatott tanúk vallomását, hitelt érdemlőségét nem ellenőrizte, bizonyítási indítványait elutasította és ennek indokát sem adta. Hamis, valótlán adatokat rögzített tényként.

A bizonyítékok értékelése is pontatlan, hiányos és téves.

Az eljáró bíróság indokolási kötelezettségét sem teljesítette, indokolás nélkül vette át a feltételezéseken alapuló szakértői vélemény értelmezhetetlen, hamis adatait, amely az ítéleti tényállás alapját képezte.

A bíróság a tárgyalási jegyzőkönyveket sem a szabályoknak megfelelően vezette, az elhangzottakkal ellentétes adatokat rögzített és vett figyelembe.

Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság a tárgyalást megidézése és részvétele nélkül, eljárási szabálysértéssel tartotta meg, a másodfokú ítéletet pedig ugyanaz a bíró hozta, aki az elsőfokú ítélet meghozatalában részt vett.

A másodfokú bíróság a megalapozatlan ítéleti tényállást lényegében elfogadta, azonos tényállás mellett a büntetést viszont lényegesen súlyosította.

Alaptalan feljelentés, törvénytelen vád és megalapozatlan tényállás alapján bizonyítékok hiányában állapították meg bűnösségét.

Az indítvány szerint a terhelt terhére megállapított bűncselekmények törvényi tényállásának egyetlen eleme sem valósult meg, az eljárás során nem nyert bizonyítást.

Cégei nem voltak veszteségesek, a hitelek felvételére megfelelő fedezet állt rendelkezésre, a hitelek nagy részét vissza is fizették.

Tévedésbe ejtés, tévedésben tartás nem történt. A hiteleket nem haszonszerzés végett vették fel, hanem beruházásra, a hitelfelvételkor nem állt szándékába jogtalan haszonhoz jutni,

senkit nem ejtett tévedésbe és kár sem keletkezett. A bankok minden esetben vizsgálták vagyoni helyzetét, hitelképességét, így a kft. fizetőképességének hiánya fel sem merülhetett. A hitelek részbeni visszafizetése, valamint a banki konszolidáció miatt pedig kár nem keletkezett. A bankoktól felvett pénz egyébként nem a bank vagyona, így kára a kölcsönökből ezért sem származhatott.

A hitel vissza nem fizetése nem lehet csalás, a hitelnek késedelmes megfizetése sem bűncselekmény.

A váltókhöz fedezet nem kell, a váltó ki nem fizetése nem csalás. A váltókat eladták, leszámították, végül a bankok vagy más szereplők a pénzpiacon megvásárolták, így kár nem keletkezett.

Nincs bizonyíték arra, hogy a hitelek felvételekor visszafizetési szándéka nem volt.

A felülvizsgálati indítvány vitatja a sikkasztás megvalósulását is arra hivatkozással, hogy a lízingelt gépsorra nem volt fedezetbe adási tilalom. A gép a cége tulajdona volt.

A csalás törvényi tényállási elemei az eljárás során nem kerültek bizonyításra, így bűnösségének megállapítása törvénysértő.

A Legfőbb Ügyészség BF.1639/2008. számú átiratában és az ügyész a nyilvános ülésen is a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta és a megtámadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

A felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslat, amely kizárólag a Be. 416.§ (1) és (3) bekezdésében tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okok esetén, az ott meghatározott feltételek mellett vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

A felülvizsgálat során a Be. 423.§ értelmében a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, annak megalapozottsága és a bizonyítékok értékelése nem vitatható. Nincs lehetőség bizonyítás felvételére, tanúk kihallgatására, más szakértő bevonására, eltérő tényállás megállapítására. Nem vizsgálható az sem, hogy milyen körben folytatott bizonyítást, milyen tényekre alapította a tényállást az eljáró bíróság. A jogkérdések is a tényállásban rögzítettek alapján bírálhatók el, a tényállásban nem szereplő, attól eltérő adatok értékelése kívül esik a felülvizsgálat keretein.

Ebből következően a terhelt azon érvelése, amely bűnösségének megállapítását, a tényállás megalapozatlanságára,

felderítetlenségére, hiányos, téves, iratellenes voltára, a bizonyítékok elégtelenségére, azoknak a terhelt védekezésétől eltérő értékelésére, a tényállásban nem szereplő, vagy attól eltérő tényekre hivatkozva sérelmezi, a törvényben kizárt.

Az indítványban megjelölt eljárási kifogások közül kizárólag a Be. 416.§ (1) bekezdés c) és d) pontjában felsorolt szabálysértések körébe sorolhatók alapozzák meg a felülvizsgálatot.

Nem képeznek viszont felülvizsgálati okot a nyomozati eljárás esetleges hiányosságai, a bizonyítékként figyelembe vett szakértői vélemény esetleges hiányosságai, hibái, valamint a bírósági tárgyalási jegyzőkönyvek tartamának rögzítésére, a védekezéshez fűződő jog korlátozására vonatkozó és a bizonyítási indítványok hallgatólagos mellőzésére, a meg nem indokolt elutasítására vonatkozó kifogások sem.

A Be. 416.§ (1) bekezdés c) pontja szerint abszolút hatályon kívül helyezést eredményező felülvizsgálati okok a Be. 373.§ (1) bekezdés I/b vagy c), illetve a II-IV. pontjának valamelyikében felsorolt eljárási szabálysértések.

E körbe tartozó felülvizsgálati okok közül a terhelt indítványában a törvényes vád hiányát /373.§ (1) bekezdés I/c) pont/, a törvény szerint kizárt bíró részvételét /Be. 373.§ (1) bekezdés II/b) pont/, a másodfokú tárgyalásnak távollétében történt megtartását /Be.373.§ (1) bekezdés II/d) pont/, valamint az indokolási kötelezettség elmulasztását /Be. 373.§ (1) bekezdés III/a) pont/ sérelmezte.

A felülvizsgálati indítvány ezzel kapcsolatos indokai nem helytállóak, az eljáró bíróságok az idézett eljárási szabályok megsértése nélkül jártak el.

Az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárások idején hatályos Be. 9.§ (2) bekezdése értelmében a bírósági eljárás csak törvényes vád alapján indulhat, a bíróság annak a személynek büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek és csak olyan cselekmény alapján, amelyet a vád tartalmaz.

Az iratokból kitűnően a terhelttel szemben a vádemelésre jogosult ügyész (a Budapesti V., VIII. és XIII. Kerületi Ügyészség) a pótvádirattal együtt összesen 6 vádirata alapján indult büntetőeljárás.

A vádiratok az eljárási törvény Be. 9.§-ában írt tartalmi követelményeinek megfelelnek. Hiánytalanul tartalmazza mindazon lényeges tényeket, amelyek a vád tárgyává tett bűncselekmények törvényi tényállására, az elkövetés körülményeire, helyére és

idejére utalnak. A vádiratból kitűnik, hogy a vádat emelő ügyészség a vádban megjelölt magatartások miatt az I. r. terhelt felelősségre vonását indítványozza. A vádat megalapozó bizonyítékok, a tanúként idézendők névsorának hiánytalan megjelölése, a vádirat formai pontatlansága a vád törvényességének nem feltétele és a felülvizsgálatot sem teszi lehetővé.

Alaptalanul hivatkozik a felülvizsgálat arra is, hogy a másodfokú eljárásban olyan bíró vett részt, aki az ügy elsőfokú eljárásában közreműködött, továbbá, hogy a másodfokú bírósági eljárásban a tárgyalást távollétében, törvénysértéssel tartották meg.

A bírósági iratokból egyértelműen megállapítható, hogy az elsőfokú eljárásban dr. Szabadkai Mária tanácselnök, Vastag Gyöngyvér és Rosta Endre ülnökök, majd pedig az ülnök személyében történt változás miatt Rosta Endre és Nyevrekla Gizella ülnök közreműködésével járt el. Míg a másodfokú bíróság tanácsának elnöke dr. Jankovics Jolán, a tanács tagjai pedig Demeterné dr. Pataki Sarolta és dr. Kósa Zsuzsanna bírák voltak.

A másodfokú elbírálás idején hatályos Be. 252.§-ának (1) bekezdése alapján a vádlottat idézni kell, ha a tárgyaláson bizonyítást vesznek fel, vagy ha a bíróság megítélése szerint a jelenléte szükséges. A Be. 254.§ (1) bekezdése alapján pedig ha a vádlottat nem kell megidézni, a tárgyalásról értesíteni kell. Ha a vádlott fogva van, saját vagy védő kérelmére a tárgyalásra elő kell állítani.

Az iratok szerint az I. r. terhelt a másodfokú eljárás időszakában szabadlábon védekezett. Az I. r. terhelt másodfokú tárgyalásra történő idézésének kötelező esete nem állott fenn, mivel a Fővárosi Bíróság a tárgyaláson bizonyítást nem vett fel. Az I. r. terheltet a tárgyalásról szabályszerűen értesítette, amely értesítés számára azért nem volt kézbesíthető, mert ismeretlen helyen tartózkodott.

Jelen esetben nem volt olyan ok, amely alapján a másodfokú bíróságnak az I. r. terheltet a másodfokú tárgyalásra idéznie kellett volna, illetőleg a másodfokú eljárásban részvétele nem volt kötelező. A másodfokú bíróság nem követett el eljárási szabálysértést azzal, hogy a szabályszerűen értesített terhelt távollétében tárgyalást tartott.

A felülvizsgálati okot megalapozó indokolási kötelezettség megsértése pedig csak akkor állapítható meg, ha a büntetőjogi főkérdések, a bűnösség, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása tekintetében az eljáró bíróság az indokolási kötelezettség tartalmi követelményeit oly mértékben nem teljesíti, hogy emiatt nem állapítható meg döntésének ténybeli és jogi alapja.

Jelen esetben erről nincs szó. Az eljáró bíróság indokolási kötelezettségét szükséges körben teljesítette, a bizonyítékok értékeléséről részletesen számot adva, a logika szabályait nem sértve megindokolta, hogy a terhelt védekezésével szemben milyen bizonyítékokra alapította a tényállást és ténybeli következtetéseit, az azzal összhangban álló jogi érveit is kellően megokolta.

Az irányadó tényállás alapján az eljáró bíróságok az anyagi jogszabályok sérelme nélkül állapították meg az I. r. terhelt bűnösségét, hibátlan érvekkel értékelték a kölcsön- és hitelfelvételekkel, valamint a váltók kibocsátásával kapcsolatos terhelti tevékenységet csalás büntetteként.

A Btk. 318.§ (1) bekezdésében meghatározott csalás bűncselekményét az követi el, aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt vagy tévedésben tart és ezzel kárt okoz.

Az irányadó tényállás szerint a cselekménysorozat elkövetése idejére az I. r. terhelt alaptevékenységet folytató cége eladósodott, fizetőképtelenné vált, az általa létrehozott további társaságok is veszteségesek voltak, rendszeresen tényleges gazdasági tevékenységet nem folytattak, a korábbi nagy összegű tartozások törlesztésére sem volt mód.

Ilyen körülmények mellett, figyelemmel a kölcsönfelvételek gyakoriságára, egymáshoz közeli időpontjára és magas összegére is, megalapozottan következtettek az eljáró bíróságok arra, hogy az I. r. terheltnek a kölcsönök szerződés szerinti visszafizetése azok felvételekor sem állt szándékában, de arra reális lehetősége, esélye sem volt.

Ezt igazolja az a tény is, hogy a terhelt a kölcsönöket nem a megjelölt célra fordította, attól eltérően használta fel, így abban sem bízhatott, hogy a felvett összegek befektetésének eredményeként lehetősége nyílik a visszafizetésre - mint ahogy erre az esetek többségében egyáltalán nem is került sor - csupán jelentéktelen részleteket törlesztett.

Ugyanezen okokból a váltók mögött sem volt fedezet, azokat annak tudatában bocsátotta ki, hogy a lejáratkor a kiegyenlítésre nem lesz lehetősége. Mindezekből egyértelmű, hogy az I. r. terhelt célja a mindenáron pénzhez jutás, a jogtalan haszonszerzés volt.

A csalás elkövetési magatartása a megtévesztés, a tévedésbe ejtés is maradéktalanul megállapítható valamennyi esetben.

A terhelt fizetőképtelensége ellenére azt a látszatot keltve, hogy eredményesen működő, rendszeres gazdasági tevékenységet folytató,

jól fizető cégek tulajdonosa, megfelelő biztosítéknak tűnő, de valójában a tartozás kiegyenlítését nem szolgáló fedezetet - mint a más cég tulajdonában álló lízingelt gépsor; a beszerzésre nem kerülő gépek; a nem teljesített szállítási szerződésből befolyó exportárbevétel; az adótartozásra elszámolt forgalmi adó-visszatérítés; a fedezetlen váltó kiállítása - felajánlva, hamis okiratokat is felhasználva fizetőképessége és fedezet tekintetében tévesztette meg a sértetteket és így jutott a jelentős hitel- és kölcsönösszegekhez.

Jelen esetben - a törvényi tényállás megvalósulásához megkívánt eredmény: a kár is bekövetkezett - ezzel az elkövetés adott körülményei mellett az I. r. terheltnek is számolnia kellett.

A csalás elkövetése során értékelhető kár a vagyonban okozott értékcsökkenés, amelyet az elkövető a megtévesztéssel okozati összefüggésben a megtévesztettnek vagy másnak okoz. Jelen esetben a kár már akkor bekövetkezett, amikor az I. r. terhelt a visszafizetés szándéka nélkül a kölcsönösszegeket felvette. A csalás bűncselekménye a károkozással befejezetté vált, függetlenül attól, hogy az a megtévesztett vagy más vagyonába következett be. A hitelek jelentéktelen részének visszafizetése és a bank konszolidációja a bűnösség megállapítását nem befolyásolja, az a kár megtérüléseként értékelhető.

Tévedett a másodfokú bíróság, amikor a lízingelt raklapgyártó automata gépsorra vonatkozóan a két külön magatartással megvalósított sikkasztás folytatólagos megállapítását mellőzte.

A szóban lévő gépsor fedezetül felajánlásával a terhelt a sikkasztást nem eltulajdonítással, hanem sajátjaként rendelkezéssel valósította meg. Ezzel az elkövetési magatartással a sikkasztás ugyanazon vagyontárgyra is többször elkövethető, szemben a végleges állapotot eredményező eltulajdonítással.

Az I. r. terhelt az irányadó tényálláshoz képest alaptalanul vitatta bűnösségének megállapítását a sikkasztás büntetében is. Az I. r. terhelt állításával szemben a tényállás azt tartalmazza, hogy a rábízott, általa fedezetként felajánlott gépsor a lízingbe adó cég tulajdonát képezte, bármilyen megterheléséhez a tulajdonos előzetes hozzájárulására lett volna szükség, ennek hiányában a gépsor fedezetként zálogba adása kimeríti a sikkasztás sajátjaként rendelkezés elkövetési magatartását.

Minthogy anyagi jogszabálysértés nem volt megállapítható, a törvényes keretben kiszabott büntetés megváltoztatására sem volt lehetőség.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, a megtámadott határozatokat a Be. 426.§ alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült bűnügyi költséget a Be. 429.§ (1) bekezdése értelmében az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, illetve a Be. 416.§ (4) bekezdés b) pontja alapján nincs helye. Az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés pedig a Be. 418.§-ának (3) bekezdésén és a 421.§-ának (2) és (3) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2009. január 13.

Dr. Kónya István s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Ferencné s.k. előadó bíró, Dr. Varga Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

*bíróági tisztviselő
N-né TH*